

Overweging Derde Zondag van de Advent, 13 december 2020

Dominicuskerk Utrecht

lezingen: Jesaja 61,1-11; Johannes 1,6-9.16-28

Bij Job Hulp Maatje ben ik vrijwilliger. Een organisatie die mensen die langdurig werkeloos zijn ondersteund met het zoeken van een nieuwe invulling van hun leven. Hiervoor organiseren we trainingen. In deze trainingen beginnen we eerst met na denken over:

Wie ben ik,

Wat kan ik

Wat wil ik.

Daarna gaan we pas echt aan de slag met het zoeken van een nieuwe invulling van ieders leven.

Het is van belang dat je jezelf kent.

Hieraan moest ik denken bij de evangelie lezing toen aan Johannes gevraagd werd:

Wie zijt Gij?

We vragen bij het begin van de training om je zelf aan de andere voor te stellen

Wie ben je?

Gebruikelijk is dat je je naam, burgerlijke staat, je woonplaats en leeftijd noemt.

Met andere woorden de officiële gegevens waarmee we hopen dat de anderen daarmee een beeld van de persoon kan vormen. Soms beschrijft men ook persoonlijke kenmerken zoals: ik ben een opgewekt en creatief persoon. Maar veel verder gaat men vaak niet.

Eigenlijk probeert men zich zo algemeen mogelijk te omschrijven zodat niet direct duidelijk is, wie men in werkelijkheid is, of wordt er verwezen naar wat anderen over hen zeggen.

Wij proberen dit afstandelijke/algemene te doorbreken door te vragen om een voorwerp mee te nemen aan de hand waarvan je jezelf gaat beschrijven. Een steen, een knuffel, een boek alles is hierbij mogelijk.

Wie ben ik?

Die vraag houdt ons allemaal van tijd tot tijd bezig. Mij houdt het vooral bezig als ik andere/ soms vervelende kantjes van mijzelf ontdek of als andere mij vertellen hoe ik bij hen overkom of wat ik voor hen betekenen. Ben ik dat ook? Vraag ik mij dan af? Altijd opnieuw blijf ik me afvragen Wie ben ik eigenlijk?

In het Evangelie van vandaag vinden we ook een gelijkenis met ons geworstel

De priesters en Levieten die Johannes de Doper bezochten vroegen hem ook: Wie zijt Gij?

Met die vraag doelde ze niet op zijn naam en adres, maar meer in de trant van Wie denk je wel dat je bent? Het waren pogingen om hem vast te pinnen. Voor Johannes zelf misschien ook wel een verleiding om de rol van Heilsprofeet op zich te nemen. Iets als Ik ben de Messias waar jullie al zo lang op wachten! Maar dat was wel het laatste waaraan hij dacht. Hij antwoorde onmiddellijk en zeer duidelijk: "Ik ben de stem die roept in de woestijn, effent de weg voor de Heer!"

Johannes de Doper, je kunt zeggen: de laatste profeet van het Oude Testament. Hij wordt ook wel genoemd de voorloper van Jezus van Nazaret, de eerste en grootste profeet van het Nieuwe Testament.

Profeten zijn mensen die hun stem verheffen tegen alles wat in hun ogen niet deugt,

onverschillig over wie het gaat. Soort klokkenluiders zouden we nu zeggen. Profeten ontmoeten haast altijd veel onbegrip en tegenwerking, want niemand wordt graag op zijn vingers getikt, zeker niet als het gaat om hoogwaardigheidsbekleders. Profeten zijn met hun uitspraken vreselijke lastposten, zeker in de ogen van hen die door hen bekritiseerd worden, en heel dikwijls zijn dat personen die zich op een bepaalde manier boven de wet verheven voelen. Heel vaak krijgen profeten dan ook te horen: wat verbeeld je je wel, wie denk je wel dat je bent dat je dit soort dingen zeggen kunt.

Johannes laat zich niet vangen aan wat mensen over hem zeggen of aan de uiterlijke indruk die hij op hen maakt. Wie hij werkelijk is, dat wordt hem pas duidelijk op *het moment dat hij zich afhankelijk maakt van die andere, die groter is dan hij zelf, die hem geroepen heeft, in wiens dienst hij staat en voor wie hij de weg effent*. Hij is de boodschapper en wegwijzer tegelijk.

Een wegwijzer nooit midden op de weg, hij belemmert je weg niet, hij staat naast de weg. Een wegwijzer wijst ook nooit naar zichzelf, hij wijst altijd van zich af naar voren naar de toekomst.

In de bijbel is Johannes zo'n wegwijzer.

Johannes wijst nooit naar zichzelf, hij wees zijn leerlingen op Jezus: 'Zie het Lam Gods'. Hij wilde alleen de boodschapper van Christus zijn.

Hij was de stem die riep in de woestijn.

Wij leven niet letterlijk in de woestijn, maar als we het figuurlijk nemen leven veel mensen wel op een eenzame dorre plaats. Vooral door de Corona crisis zijn mensen opzoek naar een wegwijzer een boodschapper om uit die dorre plaats te komen. De stem van Johannes de Doper. Zijn enige opgave was en is: Maak recht de wegen, effent de wegen voor Hem.

We zijn op weg naar Kerstmis! Het Licht in de duistere tijden!

Hopelijk kan Johannes ook in onze tijd die wegwijzer zijn. Johannes de Doper als boodschapper en wegwijzer naar Christus. Amen.